

Fylkesmannen i Vestfold

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep

0032 OSLO

Vår saksbehandler / telefon:
Fred-Ivar Syrstad
33 37 11 56

Deres referanse:

Vår referanse:
2014/4267
Arkivnr: 310

Vår dato:
30.06.2016

Kommunereformen i Vestfold - Fylkesmannens oppsummering og tilråding

Vi viser til brev av 30. november 2015 og 7. juni 2016 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

1. Fylkesmannens tilråding om kommunestruktur i Vestfold

Frivillige sammenslåingsvedtak fører til at 14 Vestfold-kommuner blir til 6. Den nye kommunestrukturen i fylket vil i all hovedsak tilfredsstillende regjeringens og Stortingets mål med kommunereformen. Vestfold-kommunene har selv tegnet det nye kommunekartet.

Alle landets kommuner ble høsten 2014 invitert til å delta i prosesser med sikte på å vurdere og avklare om det er aktuelt å slå seg sammen med nabokommuner. Stortingsflertallet oppfordret kommunene til selv å finne frem til sammenslåingsløsninger. Ved behandlingen av kommuneproposisjonen for 2016 fremholdt stortingsflertallet at «alle kommuner har utredningsplikt i kommunereforma. ... Dette inneber blant anna å ...ta stilling til om og i så fall kva kommuner ein ønskjer å gå saman med.»

I Vestfold fulgte kommunene oppfordringen fra regjeringen og Stortinget. Kommunene i Vestfold har selv valgt hvem de vil danne nye kommuner sammen med. Uten unntak er det de små kommunene som har tatt initiativet overfor større nabokommuner.

Gjennom kongelige resolusjoner, basert på kommunenes egne vedtak, blir Stokke, Andebu og Sandefjord slått sammen fra 2017, Larvik og Lardal fra 2018, Hof og Holmestrand fra 2018 og Nøtterøy og Tjøme fra 2018.

Svelvik har fattet vedtak om at kommunen ønsker sammenslåing med Drammen i Buskerud og eventuelt andre kommuner i Drammensregionen fra 2020. Drammen har fattet et tilsvarende vedtak om å slå seg sammen med Svelvik.

Sande kommune har vedtatt å ta initiativ til å danne en ny felles kommune med nye Holmestrand (Hof og Holmestrand). Hof og Holmestrand er positive til sammenslåing med Sande.

Re kommune har fattet vedtak om at kommunen skal gjennomføre en sammenslåing med enten Horten, Tønsberg eller nye Holmestrand. Re kommunestyre skal 21. september 2016 beslutte hvilken av disse kommunene Re skal gjennomføre en sammenslåing med. Tønsberg og nye

Holmestrand ønsker sammenslåing med Re, og Horten kommunestyre har gitt administrasjonssjefen og ordfører fullmakt til å arbeide aktivt for en sammenslåing mellom Horten og Re. Horten skal gjennomføre en innbyggerundersøkelse om eventuell sammenslåing.

Fylkesmannens anbefaling

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i brev av 30. november 2015 lagt til grunn at «fylkesmennene skal gi et råd om framtidig kommunestruktur i fylket. Dette må baseres på de lokale prosessene, målene for reformen og kriteriene for en god kommunestruktur.»

Vi vil bemerke at flere ulike alternativer kan oppfylle regjeringen og Stortingets mål for reformen og kriteriene for en god kommunestruktur. Etter en faglig vurdering er det ikke grunnlag for at Fylkesmannen nå skal anbefale endringer i det kommunekartet Vestfold-kommunene selv har tegnet.

Fylkesmannen har tidligere anbefalt at Stokke, Andebu og Sandefjord slås sammen, at Larvik og Lardal slås sammen, at Hof og Holmestrand slås sammen og at Nøtterøy og Tjøme slås sammen.

Fylkesmannen anbefaler nå at også Svelvik og Drammen slås sammen, at Sande og nye Holmestrand slås sammen, og at Re blir slått sammen med enten nye Holmestrand, med Tønsberg eller med Horten. Løsningen for Re kommune vil bli vurdert og oversendt departementet etter at Re har behandlet retningsvalget i kommunestyremøtet 21. september 2016.

I dag har 7 av Vestfolds 14 kommuner færre enn 10 000 innbyggere. Tre av kommunene har under 5 000 innbyggere. Etter kommunereformen vil samtlige Vestfold-kommuner ha over 20 000 innbyggere. Vestfold vil ikke lenger ha kommuner som er for små til å yte innbyggerne gode og likeverdige tjenester.

Grenseendringer

Vear tettsted (ca. 2 300 innbyggere) er av Kommunal- og moderniseringsdepartementet vedtatt overført fra Stokke til Tønsberg fra 1. januar 2017.

Det er utredet en eventuell grensejustering mellom Horten og Tønsberg ved Åsgårdstrand. En innbyggerundersøkelse viste at innbyggerne ikke ønsket en grensejustering. Kommunene har derfor ikke gått videre med arbeidet.

Fylkesmannen har utredet og innhentet kommunenes synspunkter på en eventuell grensejustering mellom Re og Holmestrand ved Mulvika/Snekkestad/Helland/Langøya og Bentsrud. Fylkesmannen vil komme med en vurdering og anbefaling når Re kommune har gjort sitt retningsvalg, dvs. etter 21. september 2016. Vi vil samtidig komme tilbake til eventuelle andre aktuelle grensejusteringer i Vestfold.

Prosessene

Som påpekt innledningsvis har Vestfold-kommunene selv tatt regien, i tråd med Fylkesmannens prosessveiledning, og tegnet det nye kommunekartet. Sammenslåingsprosessene i Vestfold har ellers bl.a. følgende seks viktige karakteristika:

1. Prosessene har vært konsentrerte i tid, basert på tillit, og avgrenset til realistiske alternativer. Å forbli egne kommuner er i hovedsak vurdert som lite realistisk, enten fordi egen kommune er

for liten, eller fordi den større nabokommunen må ta et solidarisk medansvar for å bygge en sterkere, fremtidsrettet kommune.

2. Kommunene har søkt løsninger som kan få bred politisk støtte innad i den enkelte kommune, og der det er synlige og tydelige fordeler for begge/alle kommuner som deltar i sammenslåingen.
3. Kommunestyrene og den politiske ledelsen (ofte bestående av både ordfører, varaordfører og opposisjonsleder) har selv tatt eierskap til prosessene og aktørene har unngått «utredningsfella» og spill av tid.
4. Innbyggermedvirkningen har vært omfattende, særlig i de mindre kommunene, med folkemøter, innbyggerundersøkelser, bruk av sosiale medier, aktiv bruk av kommunenes hjemmesider, skriftlig informasjonsmaterieil til alle husstander, en meget bred mediedebatt, åpne forhandlingsmøter og -prosesser, folkeavstemninger i tre kommuner mv.
5. De mindre kommunene har tatt initiativ til å bygge nye og sterkere kommuner overfor større nabokommuner, som i sin tur har respondert positivt og konstruktivt.
6. Fylkesmannen har skreddersydd prosessveiledningen etter den enkelte kommunes ønsker og behov. Alle kommunale ønsker om bidrag, deltagelse og støtte er etterkommet.

2. Nærmere begrunnelse for tilrådingen – vurdering av helheten i fylket

Vi gir nedenfor en nærmere begrunnelse for tilrådingen. Vi vil komme med en tilføyelse når Re kommunestyre har gjort sitt retningsvalg 21. september 2016.

Stokke, Andebu og Sandefjord

Kommunene er vedtatt slått sammen fra 1. januar 2017 ved kgl. res. av 24. april 2015. Den nye kommunens navn blir Sandefjord.

Fylkesmannen vurderer at sammenslåing av de tre kommunene tilfredsstillende målene med kommunereformen:

1. Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne

Ved utgangen av 1. kvartal 2016 hadde Andebu 5 921 innbyggere, Stokke 11 746 innbyggere og Sandefjord 45 857 innbyggere. Sammenslåing av de tre kommunene sørger for at Andebu og Stokke blir del av en ny kommune som har bedre kapasitet til å ivareta og videreutvikle lovpålagte oppgaver, både velferdstjenester og myndighetsoppgaver. Fra 1. januar 2017 overføres Vear tettsted med ca. 2 300 innbyggere fra Stokke til Tønsberg kommune.

2. Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling

Den nye kommunen vil gi bedre grunnlag for en langsiktig og bærekraftig arealforvaltning. Det er forventet en betydelig befolkningsøkning i nåværende Sandefjord kommune de neste tiårene. Viktige jordvern hensyn vil på sikt begrense utbyggingsmulighetene i nåværende Sandefjord. Den nye kommunen vil ha helt andre muligheter for å møte befolkningsveksten uten at dette går ut over viktige vernehensyn. Den nye kommunen vil også kunne tilrettelegge for næringsutvikling på en helt annen måte enn dagens tre kommuner. Etter vår vurdering vil den nye kommunen ha muligheter til å bli en svært attraktiv kommune for næringsutvikling. Vear tettsted i Stokke, som i hovedsak er orientert mot Tønsberg, er vedtatt overført til Tønsberg.

3. Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner

De tre kommunene har relativt lave inntekter. Andebu og Stokke ville tapt på endringene i inntektssystemet. Den nye kommunen vil få meget god kompetanse på økonomistyring, og vil få et potensial for mer effektiv administrasjon. I sum vil den nye kommunen bli mer robust overfor uforutsette hendelser.

4. Styrket lokaldemokrati

En større kommune vil redusere behovet for interkommunale løsninger. Det legges opp til en modell for styrket nærdemokrati.

Lardal og Larvik

Kommunene er vedtatt slått sammen fra 1. januar 2018 ved kgl. res. av 5. februar 2016. Den nye kommunens navn blir Larvik.

Dagens Larvik kommune er et resultat av sammenslåing av fem kommuner i 1988. Når Lardal og Larvik slås sammen fra 2018, er arbeidet med kommunestrukturen i søndre Vestfold sluttført.

Fylkesmannen vurderer at sammenslåing av Lardal og Larvik kommuner tilfredsstiller målene med reformen:

1. Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne

Ved utgangen av 1. kvartal 2016 hadde Lardal 2 469 innbyggere og Larvik 43 846 innbyggere. Sammenslåing av de to kommunene vil etter Fylkesmannens vurdering legge til rette for at Lardal blir del av en ny kommune som har langt bedre kapasitet til å ivareta og videreutvikle lovpålagte oppgaver, både velferdstjenester og myndighetsoppgaver.

2. Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling

Den nye kommunen vil gi et godt grunnlag for en langsiktig og bærekraftig arealforvaltning, samt for et styrket arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap, transport, næring, miljø og klima. Det er forventet en betydelig befolkningsøkning i nåværende Larvik kommune de neste tiårene. Den nye kommunen vil gi gode muligheter for å møte befolkningsveksten uten at dette går ut over viktige vernehensyn, samtidig som nåværende Lardal kanskje kan få del i en noe større andel av denne veksten, og dermed en noe mer balansert befolkningsutvikling på lengre sikt.

3. Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner

De to kommunene har relativt lave inntekter. Lardal ville tapt på de vedtatte endringene i inntektssystemet. Den nye kommunen vil få god kompetanse på økonomistyring, og vil få et potensial for mer effektiv administrasjon. I sum vil den nye kommunen bli mer solid overfor uforutsette hendelser.

4. Styrket lokaldemokrati

En større kommune vil sterkt redusere behovet for interkommunale løsninger. En betydelig del av Lardals befolkning arbeider og benytter seg av tjenestetilbudet i Larvik. Ved en kommunesammenslåing vil Lardals innbyggere få direkte innflytelse på utviklingen i Larvik.

Hof, Holmestrand og Sande

Kommunene Hof og Holmestrand er vedtatt slått sammen fra 1. januar 2018 ved kgl. res. av 18. mars 2016. Den nye kommunens navn blir Holmestrand.

Fylkesmannen har tidligere fremholdt at nye Holmestrand blir en kommune som ikke fullt ut får tilfredsstillende kapasitet og kompetanse til å gi innbyggerne gode og likeverdige tjenester. Vi har fremholdt at nye Holmestrand burde omfattes sammenslåing med ytterligere en kommune.

Sande kommune har i kommunestyremøte 22. juni 2016 vedtatt å ta initiativ til å danne en ny felles kommune med nye Holmestrand kommune. Hof og Holmestrand har respondert positivt på henvendelsen fra Sande.

Vår vurdering er at en sammenslåing av de tre kommunene vil tilfredsstillende målene med reformen:

1. Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne

Ved utgangen av 1. kvartal 2016 hadde Hof 3 149 innbyggere, Holmestrand 10 763 innbyggere og Sande 9 337 innbyggere. Sammenslåing av de tre kommunene vil etter Fylkesmannens vurdering gi en ny kommune som har god kapasitet og god tilgang på kompetanse til å ivareta og videreutvikle lovpålagte oppgaver, både velferdstjenester og myndighetsoppgaver i egen regi.

2. Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling

Den nye kommunen vil gi et bedre grunnlag for en langsiktig og bærekraftig arealforvaltning, samt for et styrket arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap, transport, næring, miljø og klima. Det er forventet en betydelig befolkningsøkning i Sande og i nåværende Holmestrand de neste tiårene. Den nye kommunen vil gi bedre muligheter for å møte befolkningsveksten i området uten at dette går ut over viktige vernehensyn, samtidig som nåværende Hof antagelig kan få del i en noe større andel av denne veksten, og dermed en mer balansert befolkningsutvikling på lengre sikt. Av arbeidstagerne fra Hof arbeider 9 pst. i Holmestrand og 3 pst. i Sande. Av arbeidstagerne fra Sande arbeider 2 pst. i Holmestrand og mindre enn 1 pst. i Hof. Av arbeidstagerne fra Holmestrand arbeider 2 pst. i Sande og 2 pst. i Hof. (SSBs pendlingstall for 2014).

3. Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner

De tre kommunene har relativt lave inntekter. Sande og Hof vil tape på de vedtatte endringene i inntektssystemet. Også nye Holmestrand (Holmestrand+Hof) vil kunne tape. Den nye kommunen vil få god kompetanse på økonomistyring, og grunnlag for mer effektiv administrasjon. I sum vil den nye kommunen bli mer solid overfor uforutsette hendelser.

4. Styrket lokaldemokrati

En større kommune vil redusere behovet for interkommunale løsninger. En betydelig del av Hofs befolkning arbeider og benytter seg av tjenestetilbudet i Holmestrand. Ved en kommunesammenslåing vil Hofs innbyggere få direkte innflytelse på utviklingen i Holmestrand.

Eventuell sammenslåing med Re

Re har fattet vedtak om at kommunen skal gjennomføre en sammenslåing med enten Horten, Tønsberg eller nye Holmestrand. Re kommunestyre skal 21. september 2016 fatte vedtak om hvilken av de tre kommunene Re skal gjennomføre en sammenslåing med.

Fylkesmannen vurderer at en eventuell sammenslåing av Re og Hof/Holmestrand/Sande vil tilfredsstillende målene med reformen. Vi viser til vurderingen som er gitt under Re nedenfor.

Tjøme og Nøtterøy

Kommunene er vedtatt slått sammen fra 1. januar 2018 ved kgl. res. av 18. mars 2016. Den nye kommunens navn blir Færder.

Fylkesmannen vurderer at sammenslåing av de to kommunene i hovedsak tilfredsstillende målene med reformen:

1. Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne

Ved utgangen av 1. kvartal 2016 hadde Tjøme 4 981 innbyggere og Nøtterøy 21 678 innbyggere. Sammenslåing av de to kommunene legger til rette for at Tjøme blir del av en ny kommune som har bedre kapasitet og bedre tilgang på kompetanse til å ivareta og videreutvikle lovpålagte oppgaver, både velferdstjenester og myndighetsoppgaver, i egen regi. For Tjøme kommunes tjenesteproduksjon vil en sammenslåing av de to kommunene gi en viktig og tiltrengt styrking.

2. Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling

Den nye kommunen vil gi især Tjøme et bedre grunnlag for et styrket arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap, transport, næring, miljø og klima, og bedre forutsetninger for den helsemessige og sosiale utviklingen i kommunene. Den nye kommunen vil antagelig gi nåværende Tjøme del i en noe større andel av den forventede befolkningsveksten i de to kommunene, og dermed en mer balansert befolkningsutvikling på lengre sikt.

En sammenslåing av Tjøme og Nøtterøy løser imidlertid ikke utfordringene knyttet til kommunegrensen mellom Tønsberg og Nøtterøy, jfr. Stortinget og regjeringens mål om at kommunene generelt bør ha en avgrensning og størrelse som gir mulighet for funksjonelle planleggingsområder og demokratisk styring av samfunnsutviklingen. Av arbeidstagerne fra Nøtterøy arbeider 39 pst. i Tønsberg, mens 6 pst. av arbeidstagerne fra Tønsberg arbeider på Nøtterøy. 24 pst av arbeidstagerne fra Tjøme arbeider i Tønsberg, mens 13 pst. av arbeidstagerne fra Tjøme arbeider på Nøtterøy. (SSBs pendlingstall for 2014).

3. Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner

De to kommunene har relativt lave inntekter. Tjøme ville tapt på de vedtatte endringene i inntektssystemet. Den nye kommunen vil få god kompetanse på økonomistyring, og grunnlag for mer effektiv administrasjon. I sum vil den nye kommunen bli mer solid overfor uforutsette hendelser.

4. Styrket lokaldemokrati

En større kommune vil redusere behovet for interkommunale løsninger. En ikke ubetydelig andel av Tjømes befolkning benytter seg av tjenestetilbudet på Nøtterøy. En stor andel av befolkningen på Nøtterøy bruker naturen på Tjøme til friluftaktiviteter. En kommunesammenslåing vil gi innbyggerne innflytelse på utviklingen og forvaltningen av flere av de tjenester og naturkvaliteter de benytter seg av i hverdagen.

Svelvik

Svelvik kommunestyre vedtok 20. juni 2016 at kommunen søker Kommunal- og moderniseringsdepartementet om å danne en ny kommune fra 1. januar 2020 med Drammen i Buskerud og andre kommuner i Drammensregionen som fatter tilsvarende vedtak. Drammen har fattet tilsvarende vedtak.

Fylkesmannen vurderer at en sammenslåing av Svelvik og Drammen tilfredsstillende målene med reformen:

1. Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne

Ved utgangen av 1. kvartal 2016 hadde Svelvik 6 602 innbyggere og Drammen 68 015 innbyggere. Sammenslåing av de to kommunene vil etter Fylkesmannens vurdering legge til rette

for at Svelvik blir del av en ny kommune som har bedre kapasitet og er mer robust til å ivareta og videreutvikle lovpålagte oppgaver, både velferdstjenester og myndighetsoppgaver.

2. Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling

De to kommunene er allerede tett integrerte. Svelviks innbyggere benytter Drammen som by. Av arbeidstagerne fra Svelvik, arbeider 27 pst. i Drammen (SSBs pendlingstall for 2014). Den nye kommunen vil gi et godt grunnlag for en langsiktig og bærekraftig arealforvaltning, samt for et styrket arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, transport, næring, miljø og klima. Den nye kommunen vil gi bedre muligheter for å møte befolkningsveksten uten at dette går ut over viktige vernehensyn, samtidig som nåværende Svelvik kan få del i en noe større andel av denne veksten, og dermed en noe mer balansert befolkningsutvikling på lengre sikt.

3. Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner

Svelvik kommunene har relativt lave inntekter. Svelvik vil tape på de vedtatte endringene i inntektssystemet. Den nye kommunen vil få god kompetanse på økonomistyring, og vil få et potensial for enda mer effektiv administrasjon. I sum vil den nye kommunen bli mer solid overfor uforutsette hendelser.

4. Styrket lokaldemokrati

En større kommune vil sterkt redusere behovet for interkommunale løsninger. En stor andel av Svelviks befolkning benytter seg av tjenestetilbudet i Drammen. Ved en kommunesammenslåing vil Svelviks innbyggere få direkte innflytelse på utviklingen i Drammen. Det arbeides med modeller for utvikling av styrket politisk deltagelse.

Re

Re kommune er et resultat av at Våle og Ramnes kommuner ble slått sammen i 2002.

Re kommunestyre har fattet vedtak om at kommunen skal gjennomføre en sammenslåing med enten Horten, Tønsberg eller nye Holmestrand. Kommunestyret skal 21. september 2016 fatte vedtak om hvilken av de tre kommunene Re skal gjennomføre en sammenslåing med.

Fylkesmannens foreløpige vurdering er at en sammenslåing av Re med enten Horten, Tønsberg eller nye Holmestrand vil tilfredsstillende målene med reformen:

1. Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne

Ved utgangen av 1. kvartal 2016 hadde Re kommune 9 400 innbyggere, Horten 27 135 innbyggere, Hof/Holmestrand og Sande til sammen 23 249 innbyggere og Tønsberg 42 276 innbyggere (fra 1. januar 2017 blir i tillegg Vear tettsted, med ca. 2 300 innbyggere, overført fra Stokke til Tønsberg). Re kommune er i minste laget til å ha tilgang på kompetanse til å ivareta og videreutvikle lovpålagte oppgaver, både velferdstjenester og myndighetsoppgaver, i egen regi. For Re kommunes tjenesteproduksjon vil en sammenslåing med andre kommuner gi en viktig og tiltrengt styrking.

2. Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling

Samtlige tre alternativer vil gi et godt grunnlag for en langsiktig og bærekraftig arealforvaltning, samt for et styrket arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, transport, næring, miljø og klima. Av arbeidstagerne fra Re arbeider 22 pst. i Tønsberg, 7 pst i Horten og 8 pst i Hof/Holmestrand/Sande (SSBs pendlingstall for 2014). Det er forventet en betydelig befolkningsøkning i samtlige av de nevnte kommunene.

3. Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner

Re kommune har relativt lave inntekter og høy gjeld. Det nye inntektssystemet slår negativt ut for kommunen. Kommunen har ikke en tilstrekkelig solid økonomi til å takle større uforutsette hendelser. For Re kommune vil en sammenslåing med enten Tønsberg, Horten eller nye Holmestrand og Sande gjøre kommunen bedre i stand til å takle uforutsette hendelser.

4. Styrket lokaldemokrati

En ikke ubetydelig andel av Res befolkning benytter seg av tjenestetilbudet i nabokommunene, særlig i Tønsberg, men også i Holmestrand og Horten. En kommunesammenslåing vil gi innbyggerne innflytelse på utviklingen og forvaltningen av flere av de tjenester de benytter seg av i hverdagen.

Tønsberg

Ved utgangen av 1. kvartal 2016 hadde Tønsberg 42 276 innbyggere. Fra 1. januar 2017 blir i tillegg Vear tettsted, med ca. 2 300 innbyggere, overført fra Stokke til Tønsberg.

Tønsberg bystyre fattet 20. april 2016 vedtak om at kommunen er positiv til henvendelsen fra Re om å vurdere en sammenslåing av de to kommunene. Tønsberg stiller ingen forutsetninger for en eventuell sammenslåing. Re vil gjøre sitt retningsvalg 21. september 2016.

Fylkesmannen vurderer at en eventuell sammenslåing av Re og Tønsberg vil tilfredsstillende målene med reformen. En sammenslåing av de to kommunene vil bidra til å løse arealutfordringene i Tønsberg-regionen uten at dette går ut over jordvern hensyn og verdifulle naturområder, og antagelig gi Re en større andel av forventet vekst. Vi viser for øvrig til vurderingen som er gitt under Re ovenfor.

Horten

Ved utgangen av 1. kvartal 2016 hadde Horten 27 135 innbyggere.

Horten kommunestyre har gitt administrasjonssjefen og ordfører fullmakt til å arbeide aktivt for en sammenslåing mellom Horten og Re. Horten skal gjennomføre en innbyggerundersøkelse om eventuell sammenslåing med Re. Horten kommunestyre tar sikte på å fatte vedtak 19. september 2016. Re vil gjøre sitt retningsvalg 21. september 2016.

Fylkesmannen vurderer at en eventuell sammenslåing av Re og Horten vil tilfredsstillende målene med reformen. Det er relativt korte avstander fra Horten til Revetal, og den nye jernbanestasjonen som skal betjene Horten vil delvis ligge i dagens Re kommune. Vi viser for øvrig til vurderingen som er gitt under Re ovenfor.

Konklusjon

Uavhengig av Re kommunes retningsvalg, vil den nye kommunestrukturen i Vestfold i all hovedsak tilfredsstillende målene med kommunereformen.

Med hilsen

Fylkesmannen i Vestfold

Erling Lae

Petter Lodden
fagdirektør

VEDLEGG: VEDTAK OG PROSESS

1. Vedtak om sammenslåing

Stokke, Andebu og Sandefjord

Prosessen var rask, åpen og bredt politisk forankret. Kommunene hadde som utgangspunkt at spørsmålet om eventuell sammenslåing var av politisk karakter. Kommunene la derfor til rette for og gjennomførte en konsensusbyggende politisk prosess, gjennom et bredt forhandlingsutvalg bestående av ordfører, varaordfører og leder for det største opposisjonspartiet i hver av de tre kommunene. Forhandlingsutvalget styrte og drev frem arbeidet med utredningen av kommunesammenslåingen.

Det ble avholdt en rekke innbyggermøter og to spørreundersøkelser i hver av kommunene. Den siste spørreundersøkelsen ble gjennomført etter at den politiske plattformen for den nye kommunen var forhandlet frem, og viste klart flertall for sammenslåing i samtlige tre kommuner. Innbyggerne ble dessuten informert gjennom avisartikler, debattinnlegg samt informasjonsbrosjyre distribuert til samtlige husstander i kommunene.

Fylkesmannen mener det er gjennomført en god prosess i de tre kommunene forut for søknaden om sammenslåing, og at prosessen fullt ut tilfredsstillende kravene i inndelingsloven og føringene i kommuneproposisjonen og Stortingets behandling av denne.

Innbyggerlista i Stokke søkte 30. april 2015 Fylkesmannen om grensejustering mellom Stokke og Tønsberg kommuner. Departementet vedtok at saken skulle utredes, og at Fylkesmannen skulle forberede saken for avgjørelse i departementet. Begge kommuner holdt folkeavstemning om spørsmålet på valgdagen høsten 2015. I folkeavstemningene ønsket et klart flertall av de direkte berørte innbyggerne en tilknytning til Tønsberg kommune. Departementet vedtok 18. desember 2015 at Vear og Bruaåsen i Stokke kommune overføres til Tønsberg kommune fra 1. januar 2017.

Lardal og Larvik

Kommunene hadde som utgangspunkt at spørsmålet om eventuell sammenslåing var av politisk karakter. Kommunene la derfor til rette for og gjennomførte en målrettet utredning, forankret i en bredt sammensatt styringsgruppe, og med involvering av referansegrupper i de to kommunene underveis. Denne utredningen dannet så utgangspunkt for en konsentrert forhandlingsprosess basert på bred politisk representasjon. Resultatet ble felles tilslutning til en politisk plattform for en eventuell sammenslåing. Det har vært holdt innbyggermøter om saken, og Lardal kommune gjennomførte en innbyggerundersøkelse i februar 2015. Innbyggerne ble dessuten informert gjennom artikler og debattinnlegg i lokalavisen.

I Lardal kommunestyres møte den 25. juni 2015 ble det vedtatt at det ikke skulle holdes folkeavstemning om en eventuell kommunesammenslåing med Larvik. Flertallspartiene ønsket i stedet at velgerne gjennom kommunevalget høsten 2015 skulle avgjøre spørsmålet. Den politiske plattformen, og den forutgående utredningen, forelå allerede som et godt grunnlag for debatten i valgkampen. Eventuell sammenslåing med Larvik ble således det sentrale spørsmålet i kommunevalgkampen i Lardal. Samtlige partier var tydelige på hvilket standpunkt de hadde i spørsmålet. Fylkesmannen vil bemerke at beslutningers legitimitet i det norske politiske systemet hviler på prinsippet om det representative demokratiet. Når Lardal kommune har hørt innbyggerne gjennom stemmegivningen i kommunevalget, er dette i tråd med virkemåten for demokratiske beslutningsprosesser i Norge. Vi mener derfor at kommunestyrets vedtak hadde en solid demokratisk forankring.

Også i Larvik tilkjennega velgerne sitt syn gjennom kommunevalget høsten 2015.

Fylkesmannen mener det er gjennomført en god prosess i de to kommunene forut for søknaden om sammenslåing, og at prosessen fullt ut tilfredsstillende kravene i inndelingsloven, samt føringene i kommuneproposisjonen og Stortingets behandling av denne.

Tjøme og Nøtterøy

Tjøme og Nøtterøy har utredet sammenslåing. Den opprinnelige utredningen omfattet også Tønsberg. Med 21 mot 20 stemmer valgte Nøtterøy kommunestyre i februar 2015 å avslutte arbeidet med utredningen av sammenslåing av Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme, da Nøtterøy kommunestyre ikke anså en sammenslåing med Tønsberg som aktuelt på dette tidspunktet. Tjøme og Tønsberg fullførte utredningen om en sammenslåing av de tre kommunene.

På Tjøme ble det holdt folkeavstemning på valgdagen. 45 pst. stemte for sammenslåing med Nøtterøy, 18 pst. stemte for sammenslåing med Tønsberg og Nøtterøy og 36 pst. stemte for at kommunen skulle bestå som selvstendig kommune. Tjøme kommunestyre vedtok deretter den 28. oktober 2015 å invitere Nøtterøy kommune til forhandlinger om etablering av en ny kommune. Den 4. november 2015 takket et enstemmig Nøtterøy kommunestyre ja til invitasjonen. Det ble nedsatt et bredt forhandlingsutvalg bestående av politikere fra de to kommunene. Forhandlingsutvalget utarbeidet en ny utredning som kun så på en sammenslåing av Tjøme og Nøtterøy. Resultatet ble felles tilslutning til en politisk plattform for en sammenslåing.

Det har vært en utstrakt innbyggermedvirkning i de to kommunene. Det er holdt flere innbyggermøter i hver av kommunene, og det har vært omfattende diskusjoner om saken, både på politisk nivå og med innbyggerne. Innbyggerne ble dessuten informert gjennom avisartikler og debattinnlegg i lokalavisene. På Tjøme mottok samtlige husstander en informasjonsbrosjyre om kommunesammenslåing.

Fylkesmannen mener det er gjennomført en god prosess i de to kommunene forut for søknaden om sammenslåing, og at prosessen tilfredsstillende kravene i inndelingsloven samt føringene i kommuneproposisjonen og Stortingets behandling av denne.

Hof, Holmestrand og Sande

Hof og Holmestrand har utredet sammenslåing. Den opprinnelige utredningen omfattet også Re og etter hvert Sande. I en folkeavstemning i Re, avholdt på valgdagen, svarte 55 pst. at kommunen bør bestå som egen kommune. Re kommunestyre vedtok deretter å ta resultatet av folkeavstemningen til følge, noe som innebar at Re skulle bestå som egen kommune. Også Sande hadde folkeavstemning på valgdagen. 53 pst. svarte at kommunen bør bestå som egen kommune. Sande kommunestyre tok «resultatet av folkeavstemningen til orientering.»

Det ble på denne bakgrunn utarbeidet en justert utredning som kun så på en sammenslåing av Hof og Holmestrand. Denne utredningen dannet utgangspunkt for en konsentrert forhandlingsprosess basert på bred politisk representasjon. Resultatet ble felles tilslutning til en politisk plattform for en sammenslåing mellom Hof og Holmestrand. Det har vært holdt innbyggermøter om saken gjennom hele prosessen.

En innbyggerundersøkelse i august 2015 viste at 67 pst. av innbyggerne i Hof mente at Hof kommune burde bli del av en større kommune i Nordre Vestfold. 24 pst. svarte nei, 9 pst. svarte vet ikke. I Holmestrand viste en tilsvarende innbyggerundersøkelse at 59 pst. av innbyggerne

mener at Holmestrand burde bli del av en større kommune i nordre Vestfold. 25 pst. var mot, 16 pst. svarte vet ikke. Det er ikke holdt folkeavstemninger om sammenslåingsspørsmålet i de to kommunene.

En mulig sammenslåing med Holmestrand og eventuelt Re og Sande var et sentralt spørsmål i kommunevalgkampen i Hof. Samtlige partier var tydelige på hvilket standpunkt de hadde i spørsmålet. Når Hof kommune har hørt innbyggerne gjennom stemmegivningen i kommunevalget, er dette i tråd med virkemåten for demokratiske beslutningsprosesser i Norge. Fylkesmannen mener derfor at kommunestyrets vedtak har en solid demokratisk forankring. Også i Holmestrand har velgerne tilkjennegitt sitt syn gjennom kommunevalget høsten 2015.

Hof og Holmestrand ble ved kongelig resolusjon av 18. mars 2016 vedtatt slått sammen fra 2018.

Etter at regjeringens forslag til endringer i inntektssystemet for kommunene ble lagt frem, anmodet Fylkesmannen i brev av 9. februar 2016 Sande kommune om å vurdere om det var grunnlag for å vurdere saken på nytt. Kommunestyre besluttet deretter å legge spørsmålet om kommunesammenslåing ut til ny folkeavstemning 16. juni 2016. Det ble også gjennomført en enkel utredning.

I folkeavstemningen svarte 63,8 pst ja til kommunesammenslåing. 34,5 pst stemte nei. I retningsvalget stemte 52,6 pst på Holmestrand/Hof, 42,7 pst på Drammen og 4,7 pst blankt. Valgdeltagelsen var 57 pst.

Sande kommune vedtok deretter i kommunestyremøte 22. juni 2016 å ta initiativ til å danne en ny felles kommune med nye Holmestrand kommune. Hof og Holmestrand har respondert positivt på henvendelsen fra Sande.

Gjennom hele prosessen har innbyggerne blitt informert på folkemøter samt gjennom artikler og debattinnlegg i lokalavisene.

Fylkesmannen mener det er gjennomført en god prosess i de tre kommunene, og at prosessen fullt ut tilfredsstillende kravene i inndelingsloven, samt føringene i kommuneproposisjonen og Stortingets behandling av denne.

Svelvik

Etter innbyggerundersøkelsen sommeren 2014, inngikk Drammen og Svelvik i desember 2014 en intensjonsavtale om å danne en ny kommune.

Et større utredningsarbeid, som omfattet alle kommunene i Drammensregionen, ble sluttført i juni 2015. Drammen og Svelvik har siden oktober 2015 forhandlet frem en politisk plattform som skal være grunnlaget for etablering, drift og utvikling av en ny kommune. Kommunestyret i Svelvik har vært opptatt av å involvere både ansatte og innbyggere i arbeidet.

Ut fra regjeringens mål om helhetlig samfunnsutvikling, ble flere kommuner invitert til å delta i samtaler om kommunereform. Røyken og Lier kommuner ønsket ikke å delta i forhandlingene om en felles politisk plattform for ny kommune i Drammensregionen. Hurum kommune deltok i forhandlingene i mars-april 2016. Etter en folkeavstemning om retningsvalg 9. mai 2016, avsluttet Hurum samtaler med Drammen og Svelvik, for å slutføre forhandlinger med Asker og Røyken. Nedre Eiker, Sande og Øvre Eiker deltok i forhandlinger i april og mai 2016. Nedre Eiker avholdt folkeavstemning 7. juni. Resultatet ble 55 pst. ja og 44 pst. nei til å bygge ny kommune med

Drammen og kommuner i Drammensregionen. Sande avholdt folkeavstemning 16. juni. I retningsvalget stemte 52,6 pst på Holmestrand/Hof, 42,7 pst på Drammen og 4,7 pst blankt. Sande har etter dette valgt å ta initiativ til å danne en ny felles kommune med nye Holmestrand kommune.

Svelvik kommune har tatt initiativ til å arrangere en rekke politiske seminarer i samarbeid med Drammen kommune. Alle kommunene i Drammensregionen har vært invitert. Svelvik har jobbet mye med å utvikle nye modeller for lokaldemokrati og nærdemokrati.

Representanter fra kommunereformutvalget har drøftet kommunereformen med ungdommens kommunestyre, og det har vært arrangert møter med FAU ved alle barnehager og skoler for å sikre innspill til arbeidet.

Det har vært gjennomført to innbyggerundersøkelser; én for retningsvalget (2014) og én for/mot kommunesammenslåing (2016). Det har vært avholdt en rekke folkemøter og dialogmøter gjennom perioden. Gjennom hele prosessen har innbyggerne blitt informert gjennom artikler og debattinnlegg i lokalavisene.

I innbyggerundersøkelsen i mai-juni 2016 var 66,7 pst. av innbyggerne for sammenslåing mellom Svelvik og Drammen, 26,5 pst. var mot og 6,8 pst. svarte vet ikke.

Fylkesmannen mener det er gjennomført en forbilledlig prosess i Svelvik, og at prosessen mer enn tilfredsstillende kravene i inndelingsloven samt føringene i kommuneproposisjonen og Stortingets behandling av denne.

1. Kommuner som har vedtatt at de ikke skal slå seg sammen med andre kommuner

Ingen av Vestfold-kommunene har fattet vedtak om at de ikke ønsker å slå seg sammen med andre kommuner.

2. Kommuner som fortsatt er i prosess

Re

Re kommune utredet i 2014-2015 eventuell sammenslåing med Holmestrand, Hof og Sande. Det ble avholdt flere folkemøter, og det ble foretatt en innbyggerundersøkelse. På valgdagen i 2015 ble det avholdt en folkeavstemning. I folkeavstemningen svarte 55 pst. at kommunen bør bestå som egen kommune. Re kommunestyre vedtok deretter å ta resultatet av folkeavstemningen til følge, noe som innebar at Re skulle bestå som egen kommune.

Etter at regjeringens forslag til endringer i inntektssystemet for kommunene ble lagt frem, anmodet Fylkesmannen i brev av 9. februar 2016 Re kommune om å vurdere om det var grunnlag for å vurdere saken på nytt. Kommunestyret besluttet deretter å vurdere på nytt om Re kommune skal gjennomføre en kommunesammenslåing. Videre ble det besluttet at nabokommunene Tønsberg, Horten og nye Holmestrand skulle kontaktes for å avklare hvordan de stiller seg til en eventuell sammenslåing med Re. Alle nabokommunene ga positive tilbakemeldinger. Re kommune har gjennomført en overordnet analyse av de tre alternativene.

21. juni 2016 vedtok Re kommunestyre å gjennomføre en sammenslåing med en av de tre nevnte kommunene.

Gjennom hele prosessen har innbyggerne blitt informert gjennom artikler og debattinnlegg i lokalavisene.

Endelig vedtak om hvem Re skal gjøre en sammenslåing med besluttet i kommunestyremøtet 21. september 2016. Før dette møtet skal det gjennomføres en innbyggerundersøkelse.

Tønsberg

Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme har utredet sammenslåing. Med 21 mot 20 stemmer valgte Nøtterøy kommunestyre i februar 2015 å avslutte arbeidet med utredningen, da Nøtterøy kommunestyre ikke anså en sammenslåing med Tønsberg som aktuelt på dette tidspunktet. Tjøme og Tønsberg fullførte utredningen om en sammenslåing av de tre kommunene. I folkeavstemning på valgdagen sa Tjømes innbyggere nei til sammenslåing med Tønsberg og Nøtterøy, men ja til sammenslåing med bare Nøtterøy. Tjøme og Nøtterøy er etter dette ved kongelig resolusjon vedtatt slått sammen.

Re kommunestyre rettet 30. mars 2016 en henvendelse til Tønsberg, Holmestrand/Hof og Horten med en anmodning om at kommunene skulle avklare hvordan de vil stille seg til en sammenslåing med Re.

Tønsberg bystyre fattet 20. april 2016 enstemmig vedtak om at kommunen er positiv til henvendelsen fra Re om å vurdere en sammenslåing av de to kommunene. Tønsberg stiller ingen forutsetninger for en eventuell sammenslåing. Re vil gjøre sitt retningsvalg 21. september 2016.

Re kommune har fått utført en overordnet analyse av en sammenslåing med enten Tønsberg, Horten eller nye Holmestrand.

Tønsberg kommune har ikke gjennomført innbyggerundersøkelser eller folkeavstemninger om eventuell kommunesammenslåing. Temaet har imidlertid fått bred omtale i lokale medier, både gjennom redaksjonell omtale og ved innlegg fra lokalpolitikere, og det er avholdt folkemøter om kommunesammenslåing.

Fylkesmannen finner at prosessen tilfredsstiller kravene i inndelingsloven samt føringene i kommuneproposisjonen og Stortingets behandling av denne.

Innbyggerlista i Stokke søkte Fylkesmannen om grensejustering mellom Stokke og Tønsberg kommuner, og departementet vedtok at saken skulle utredes. Begge kommuner holdt folkeavstemning om spørsmålet på valgdagen høsten 2015. I folkeavstemningene ønsket et klart flertall av de direkte berørte innbyggerne en tilknytning til Tønsberg kommune. Departementet vedtok 18. desember 2015 at Vear og Bruaåsen i Stokke kommune overføres til Tønsberg kommune fra 1. januar 2017.

Tønsberg og Horten kommuner har utredet en eventuell grensejustering i Åsgårdstrand. Det ble utredet om et område i Tønsberg skulle overføres til Horten. Det ble gjennomført en spørreundersøkelse blant innbyggere og hjemmelshavere. Flertallet av både innbyggere og hjemmelshavere ønsket å fortsette sin tilhørighet til Tønsberg kommune. Begge kommunestyrer vedtok deretter ikke å søke Fylkesmannen om grensejustering for området utenfor Åsgårdstrand.

Horten

Horten kommune har utredet eventuell sammenslåing med nabokommunene. Det er gjennomført en innbyggerundersøkelse.

Kommunestyret vedtok i april 2015 å innlede formelle sonderinger med kommunene vest og nord for Horten (dvs. Re, Holmestrand, Hof og Sande) for å undersøke vilje til å gå videre med forhandlinger om fremtidig kommunestruktur. Sonderingene førte ikke frem.

Re kommunestyre rettet 30. mars 2016 en henvendelse til Horten, Holmestrand/Hof og Tønsberg med en anmodning om at de fire kommunene skulle avklare hvordan de vil stille seg til en sammenslåing med Re.

Re kommune har fått utført en overordnet analyse av en sammenslåing med enten Tønsberg, Horten eller nye Holmestrand.

Horten kommunestyre har gitt administrasjonssjefen og ordfører fullmakt til å arbeide aktivt for en sammenslåing mellom Horten og Re. Horten skal gjennomføre en innbyggerundersøkelse om eventuell sammenslåing med Re, og tar sikte på å fatte vedtak 19. september 2016. Re vil gjøre sitt retningsvalg 21. september 2016.

Gjennom hele prosessen har innbyggerne blitt informert gjennom artikler og debattinnlegg i lokalavisene.

Tønsberg og Horten kommuner har utredet en eventuell grensejustering i Åsgårdstrand. Vi viser til omtalen under Tønsberg ovenfor. Begge kommunestyrer har vedtatt ikke å søke Fylkesmannen om grensejustering.

Kopi til:

Nøtterøy kommune	Postboks 250 Borgheim	3163	NØTTERØY
Sandefjord kommune	Postboks 2025	3202	SANDEFJORD
Lardal kommune	Svarstadtunet 15	3275	SVARSTAD
Sande kommune	Postboks 300	3071	SANDE I VESTFOLD
Hof kommune	Hofslundveien 5	3090	HOF
Re kommune	Postboks 123	3164	RE
Holmestrand kommune	Postboks 312	3081	HOLMESTRAND
Horten kommune	Postboks 10	3191	HORTEN
Tønsberg kommune	Postboks 2410	3104	TØNSBERG
Svelvik kommune	Postboks 40	3061	SVELVIK
Tjøme kommune	Rødsgata 36	3145	TJØME
Stokke kommune	Postboks 124	3160	STOKKE
Andebu kommune	Andebu sentrum 1	3158	ANDEBU
Larvik kommune	Postboks 2020	3255	LARVIK
Vestfold fylkeskommune	Postboks 2163	3102	TØNSBERG
Fylkesmannen i Buskerud	Postboks 1604	3007	DRAMMEN
Drammen kommune	Postboks 7500	3008	DRAMMEN